

85 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПРОФ. Д.П.Н. ГЕОРГИ ЙОЛОВ

**ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ ТОДОРОВ – НОСИТЕЛ
НА НОВИТЕ ИДЕИ В ЕКСТРЕМАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ И
ВОЕННАТА ПСИХОЛОГИЯ, ЕТАЛОН ЗА НАУЧЕН МОРАЛ И
ДУХОВНА ЧИСТОТА, КОЛЕГИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И
ПОДКРЕПА НА МЛАДИТЕ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ**

И. Пеев¹, П. Пеев²

'ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, катедра „Социални, стопански и правни науки“, Варна

ipeev@abv.bg¹; peev_ortho@yahoo.com²

*Чрез съчувствие и страх трагедията
постига пречистване на афектите.*

Аристотел

Резюме. Систематизирани са научните приноси на професор Георги Йолов за развитието на психологията на екстремалното поведение и военната психология и тяхното съвременно значение и приложение в националните и световните практики.

Разкрити са ярки черти на неговата личност: духовна чистота и нравствена извисеност, колегиално сътрудничество, подкрепа на младите изследователи, стимулиране на иновациите в науката.

Ключови думи: Професор Георги Йолов, екстремално поведение, кризи, личност, военна психология, сътрудничество, подкрепа, иновации

ВЪВЕДЕНИЕ

Инициативата на Департамент „Психология“ при Института за изследване на населението и човека – БАН за отбелязване на 85-та годишнина от рождението на полковник о.р. професор д.ф.н. *Георги Йолов Тодоров* (1927–1998) заслужава адмира-

ции. Намерена е и най-подходящата форма за честване на бележития български учен чрез кръгла маса на тема „Критичните ситуации и

Полковник о.р. професор
д.ф.н. *Георги Йолов Тодоров*
(1927 – 1998)

масовата психика“, защото точно това е научната област, с която професор Йолов остави трайна следа в българската и световната наука – екстремалното поведение, критичните ситуации и масовата психика, военната психология, социалната психология.

Подобни инициативи би следвало да станат по-честа проява в нашия научен и културен живот, защото те играят ролята на катарзис в социалния и личния живот на човека и чрез тях отдаваме почит и признание на заслужилите българи и ги предпазваме от забравата.

Да си спомняме, да говорим и да пишем за професор Георги Йолов е толкова приятно и задължаващо, колкото красиво и привлекателно беше общуването с него приживе. Всеки, който се е докосвал до харизмата и ерудицията на професор Йолов е изпитвал магията на неговото живо слово и завладяващо личностно излъчване.

Професор Георги Йолов щедро предаваше на хората около себе си божия дар, с който беше възнаграден заради природната доброта, с която е роден и отгледан. Ключовите думи в личността и творчеството на професор Георги Йолов са любов и признателност. Доверяваме се на психоаналитичния подход и учението на Зигмунд Фройд за човешкото развитие от детството до зрелостта, които ни учат, че човек, роден и израснал с любов, носи любовта в себе си и предава любовта на другите през целия си живот. Като читатели и почитатели на професор Георги Йолов лесно можем

да открием този тезис в неговата монография „От върха на годините. Приемственост и сътрудничество между поколенията“ (1982), която започва с посвещението: „На баща ми Йоло с признателност“.

ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ ТОДОРОВ
– НОСИТЕЛ НА НОВИТЕ ИДЕИ В
ЕКСТРЕМАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ И ВОЕННАТА
ПСИХОЛОГИЯ

Съществува здрава кармична връзка между личността на професор Георги Йолов, средата, в която е отгледан и възпитан, неговото творчество и научните му открития за бедствията, катастрофите и оцеляването на хората в критични ситуации. Тази връзка също може да бъде изследвана в психоаналитичен план.

Любовта, доброта, готовността за помощ и човешината, които професор Георги Йолов е получил в своето семейство, са в основата на неговия характер, а това в най-голяма степен предопределя избора на творческия му път на психолог и неговите иновации в най-трудната сфера на човешката дейност – **екстремалното поведение, критичните ситуации и масовата психика, оказването на помощ на бедстващите хора.**

Защо мислим така?

Спасителите, които описва професор Георги Йолов в своите изследвания, са хора с особен начин на мислене и поведение, с друг манталитет и начин на живот, с друг строеж на душата. Спасител – това е състояние на душата на човека, обхванат от най-високо чувство на отговорност за хората и за работата, която никой друг не може да свърши в екстремалните условия на бедствието и катастрофата. Спасителят е винаги там, където е бедата и нещастieto на хората, където хората очакват помощ. Спасителят е професионалист от най-висока класа, отдал себе си на изпълнението на най-човешката задача.

Работата на спасителите е опасна и трудна. Спасителите са най-динамичната и най-отговорната част от обществото, която се ръководи от едно желание – да помогнат на изпадналите в беда хора. Спасителите са хора, които спасяват по зова на сърцето, импулсивно и съзнателно. В замяна спасителите не искат нищо. Спасителите са хора, които с риск на своя живот приемат отговорните решения мигновено и започ-

ват моментално работа. За това се изисква силна воля и много високо професионално майсторство. Те нямат право на грешка, защото знаят цената на човешкия живот и затова се отличат от другите с огромното чувство на отговорност.

Именно чувството на отговорност е едно от най-силните открития, които прави професор Йолов в своите изследвания върху спасителните операции. Верен на своето жизнено кредо, че **психологията най-вече се нуждае от оригинални идеи**, професор Георги Йолов разви богат комплекс от иновации с ярък авторски принос, който е неподвластен на времето и това убедително и нагледно се илюстрира от следната научна справка:

НОВИТЕ ИДЕИ НА ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ В ПСИХОЛОГИЯТА НА ЕКСТРЕМАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ, КРИТИЧНИТЕ СИТУАЦИИ И МАСОВАТА ПСИХИКА

Йолов, Г. (1973). Критичните ситуации и масовата психика. Монография. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 232.

Йолов, Г. (1975). Личността в критични ситуации. Издателство „Партиздат“. София, стр. 229.

Йолов, Г. (1981). Опасност и психична промяна. Монография. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 216.

Йолов, Г. (1983). Необичайни ситуации и ситуативните особености на психиката. София, стр. 272.

Йолов, Г. (1989). Бедствия и масова психика. Рецензенти професор Радослав Янчев и доцент Максим Лазаров. Военно издателство. София, стр. 195.

Земетресението и амплитудите на *психиката* (1977). Под ред. Георги Йолов. Издателство „Партиздат“. София, стр. 183.

НОВИТЕ ИДЕИ НА ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ В СОЦИАЛНАТА ПСИХОЛОГИЯ

Йолов, Г. (1979). Гражданският и професионалният дълг на учителя. Сборник статии. Съставил Георги Йолов. София.

Третата възраст. (1982). Самочувствие, активност, жизнена позиция. Монография.

Под общата редакция на проф. Георги Йолов. Рецензент Илия Наумов Илиев. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 263.

Йолов, Г. (1982). От върха на годините: Приемственост и сътрудничество между поколенията. Рецензенти доц. Илия Наумов, н.с. Кирил Керкиков. Издателство „Партиздат“. София, с. 204.

Поведение и реализация на младия човек (1980). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. София, стр. 272.

Психологически и социологически проблеми на моряшката професия (1992). Общество, семейство, личност, взаимоотношения. Научен доклад за резултатите и изводите от изследване съгласно Граждански договор от 05.05.1989 г. Ръководител на научен колектив Георги Йолов. Издава Параходство „Български морски флот“. Варна, стр. 238.

Социална психология (1987). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. Издателство „Партиздат“. София, стр. 272.

Йолов, Г., Д. Градев. (1986). Общуването: Сътрудничество, дистанция, конфликтност. Военно издателство. София, стр. 160.

Йолов, Г., Х. Йолова (1989). Диалогично общуване с аудиторията. Дружество за разпространение на научни знания „Георги Кирков“. София, стр. 32.

Типологията на аудиторията на масовата лекционна пропаганда (1986). (Социално изследване). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. София.

НОВИТЕ ИДЕИ НА ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ ВЪВ ВОЕННАТА ПСИХОЛОГИЯ

Йолов, Г. (1957). Да възпитаваме смели и жертвоготовни воители. Военно издателство. София, стр. 100.

Йолов, Г. (1960). Психиката на офицера. Очерци за офицера като личност. Военно издателство. София, стр. 232.

Йолов, Г. (1964). Психични промени у младия войник. Военно издателство. София, стр. 107.

Йолов, Г. (1966). Съвременната война и психиката на воина. Военно издателство. София, стр. 96.

Йолов, Г. (1968). Психология на дисциплинарното нарушение. Военно издателство. София, стр. 163.

Йолов, Г. (1969). Самообладанието на командира в боя. Военно-психологически анализ. Военно издателство. София, стр. 71.

Психологията в помощ на командира (1961). Сборник (ново явление в българската литература). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. Военно издателство. София, стр. 192.

Психологически и социологически проблеми на моряшката професия, общество-семејство-личност, взаимоотношения. Научен доклад за резултатите от изследването. Научен ръководител професор Георги Йолов. Издава „Параходство БМФ“. Варна, 1992.

Много аргументи могат да се приведат за доказване на значимостта на посочените нови идеи на професор Георги Йолов в психологията, отразени в неговите трудове, но е достатъчно да посочим факта, че и до днес той си остава единственият български психолог, представен в информационната система на САЩ с 14 монографични труда!

Така популяризиращи в най-големите информационни мрежи, иновациите на професор Георги Йолов в психологията дадоха старт на активно международно сътрудничество, което породило потребността от нови изследвания и разкриване на нови специалности във висшите училища, развиване на нови научни и практико-приложни области. Към тях се отнася и **Екстремалната психология**, чийто основател и класик в Република България си остава професор Георги Йолов, който изпревари времето със своите научни открития. През

90-те години на ХХ век се поставиха основите на Психология на катастрофите и извънредните ситуации, която възникна заедно с Медицината на катастрофите и Психиатрията на бедствията.

От съвместните срещи и работата ни с професор Георги Йолов се формира впечатлението, че той беше изключително скромен и честен човек и никога не изтъкваше себе си по никакъв повод, но е имал ясна представа за значимостта на своите научни открития и прозорливо е виждал мястото им в бъдещето. Всеки път, когато станеше дума за **Психологията на екстремалното поведение**, той произнасяше думата **екстрем** някак си по свой особен начин, като че ли влагаше някакво свещенодействие и магическа тайнственост, защото по този начин виждаше величието и силата на човешкия дух при сблъсък с екстремалните ситуации. Професор Георги Йолов търсеше характеристиките на екстремалните ситуации и разкриваше стратегиите за справяне с тях в най-различни области на човешкия живот:

- природни бедствия и катаклизми;
- техногенни катастрофи, включително психоефекта на ядрените аварии;
- мирновременната и бойната дейност на армията;
- в авиацията, космонавтиката и корабоплаването;
- в социалния, личния и семейния живот;
- в третата възраст на човека и пр.

СЪВРЕМЕННО ЗНАЧЕНИЕ И ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИДЕИТЕ НА ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ ЗА ЕКСТРЕМАЛНОТО ПОВЕДЕНИЕ И ВОЕННАТА ПСИХОЛОГИЯ

Проблемът за опазване на човешкия живот при бедствени ситуации съпътства човечеството от древността. Изказаното от Аристотел становище „Чрез съчувствие и страх трагедията постига пречистване на афектите“ и днес е толкова значимо, колкото и в древна Гърция.

Началото обаче на организираното решаване на проблемите за бедствията и

извънредните ситуации чрез международно сътрудничество беше поставено през 70-те години на XX век. Гордост за българската наука е, че професор Георги Йолов със своите изследвания и публикации е един от катализаторите на това мащабно сътрудничество, което през XXI век все повече се разширява.

Без да бъде пресилено, можем да смятаме професор Георги Йолов за **пионер и първопроходец в нова научна сфера** – Психологията на бедствието и на екстремалните ситуации и имаме всичките основания за това.

Защо? Защото научните трудове на професор Георги Йолов съдържаха уникални изследвания за Психологията на **екстремалното поведение, критичните ситуации и масовата психика**, които активираха човечеството да търси нови решения в граничните състояния на своето съществуване и оцеляване.

Като пример можем да посочим, че във времето, когато трудовете на професор Георги Йолов придобиваха все по-голяма национална и международна популярност, през 1971 г. Генералната асамблея на ООН в Женева създаде Бюро за координиране действията при оказване на помощ в случай на бедствия, а по-късно и Международна организация за защита от катастрофи. През 80-те години на миналия век в САЩ по инициатива на военното ведомство се създава Национална медицинска система за оказване на помощ на пострадалите при случаи на национални бедствия (National Disaster Medical System – NDMS).

По-късно бе създаден и Центърът за изследване, изграждане и усъвършенстване на способности на НАТО за управление на кризи и реагиране при бедствия, който има аналогични подразделения в редица страни, включително и в Република България.

ООН обяви периода от 1990 до 2000 година като десетилетие на международно сътрудничество в борбата с катастрофите. Това решение на международната общност беше продиктувано от една застрашителна тенденция в съвременната цивилизация – за времето от 60-те до 80-те години на XX

век броят на катастрофите се увеличи 2 пъти, а броят на жертвите нарасна 6 пъти.

В новия доклад на ООН от 17 септември 2014 г. „Глобални прогнози 2014: хора, изселени заради бедствия“ се посочват още по-тревожни данни: 22 милиона души по цял свят, са изселени заради бедствия през 2013 г.

Тези бедствия са последици от земетресения или климатичните промени – три пъти повече от жертвите на въоръжени конфликти, през същата година. Проучването показва, че рискът от изселване, заради бедствия, се е увеличил повече от два пъти през последните четири десетилетия. Това се дължи на нарастването и концентрацията на градското население, особено в уязвимите държави.

Тази тенденция ще продължи да се увеличава, тъй като все повече и повече хора живеят и работят в рискови и застрашени зони. Очаква се да се влоши и в бъдеще, заради влиянието на климатичните промени.

Докладът призовава към действия за намаляване риска от бедствия и подпомагане общностите да се адаптират към променящите се и непредвидими климатични модели. Само така може да се предотврати по-нататъшното принудително изселване на хора.

Освен това, увеличаването на енергийните мощности, ръстът в темповете на промишленото производство и нарастването на разрушителната мощ на съвременните оръжия заплашват живота и здравето на милиони хора, водят до тежки екологически катастрофи. Растат също така опасностите от социални кризи, природни бедствия и аварии. В динамичния и глобализиращ се свят се увеличават опасностите от погрешни управленски решения в икономическата, военната и политическата област. Ръководният персонал се нуждае от нов вид знания и умения, които да дават възможност за антикризисно управление на екстремалното поведение, националните икономики и въоръжените сили.

Посочените факти и тенденции показват растящата актуалност на изследванията и трудовете на професор Георги Йолов и разкриват потребността от техния нов прочит.

ПРОФЕСОР ГЕОРГИ ЙОЛОВ ТОДОРОВ –
ЕТАЛОН ЗА НАУЧЕН МОРАЛ И ДУХОВНА
ЧИСТОТА, КОЛЕГИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И
ПОДКРЕПА НА МЛАДИТЕ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ

Началото на кариерата на професор Георги Йолов е в областта на военната психология и педагогика, но неговата личност с богата душевност оставя трайни следи в различни институции и научни области: ръководител на катедра „Психология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, главен редактор списание „Психологични проблеми“, директор на Института по психология при БАН, дългогодишна дейност в университетското образование. През месец октомври 2010 г. за заслуги в изграждането и развитието на специалност „Психология“ във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ посмъртно на проф. Георги Йолов Тодоров (1927–1998), доктор на философските науки, е присъдено почетното звание „Почетен професор на Философския факултет“.

Неоспорима е заслугата на професор Георги Йолов за институционализирането на българската психология – като академична специалност в университетите, като сериозна изследователска област в институтите и като необходима практическа дейност, подпомагаща хората с проблеми. Той е един от инициаторите за създаване и развитие на Дружеството на психолозите в България и негов деен организатор.

Стотици са студентите, курсантите и офицерите, които имаха щастието и привилегията да бъдат очаровани от таланта и харизматичността на професор Георги Йолов, които и до днес продължават да се гордеят, че са възпитаници на професор Георги Йолов и в студентските си книжки имат оценки по психология с неговия подпис. Голяма част от тях станаха негови колеги и последователи във ВА „Г. С. Раковски“, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, НВУ „Васил Левски“ Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Института по психология на БАН, Института по психология на МВР и др.

Личното ни запознанство и сътрудничество с професор Георги Йолов е свързано с работата ми като преподавател по психология във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и слушател във ВА „Г. С. Раковски“. Двамата с полковник професор д.п.н. Радослав Янчев бяха рецензенти на първата ми дисертация „Психическата подготовка на личния състав на подводниците“, която защитих през 1994 г. и на хабилитацията ми за доцент. За мен и много офицери те ще си останат като два колоаса, два върха в развитието на българската военна психология и военна педагогика през XX век.

Имах възможност лично да наблюдавам и да се наслаждавам на духовната среда, която професор Георги Йолов, професор Радослав Янчев, полковник доцент Стайко Грудев, капитан I ранг доцент Иван Урумов и полковник доцент Любен Златков създаваха около себе си и заразяващия пример, който даваха на академичния състав в армията, флота, авиацията и висшите военни училища. Те бяха носители на нов морал, дружелюбност, колегиалност, приятелство, хуманност, отзывчивост, грижа и помощ към младите.

Под ръководството на професор Георги Йолов израснаха много преподаватели и научни сътрудници, той бе научен ръководител, консултант или рецензент на много дипломанти, дисертации и хабилитационни трудове.

Бил съм на много научни форуми, в т.ч. защиты на дисертации, чествания, методически съвещания, колегиални срещи, където се е изявявал професор Георги Йолов. Неговата добронамерена усмивка, насърчаващ лъчезарен поглед и вдъхновена реч магически се предаваха на цялата аудитория.

Няколко **снимки от семейния албум**, които ни изпратиха съпругата му доцент д-р Ценка Йолова и дъщеря му доцент д-р Хелена Йолова ще ни помогнат да се съхраним по-дълго в националната памет на учните приноси, обаянието и излъчването, което внесе професор Георги Йолов в психологическа общност у нас и в чужбина:

ВМЕСТО ЗАКЛЮЧЕНИЕ – НЯКОЛКО ПРЕДЛОЖЕНИЯ

1. Институтът за изследване на населението и човека–БАН да възстанови наименованието си Институт по психология при БАН и да бъде наименуван на името на професор Георги Йолов.

2. Да се издигне приносът на психолозите от БАН и Дружеството на психолозите в България в законодателната практика, като поемат повече законодателната инициатива.

Като първа стъпка в това отношение да бъде включването на основните научни изводи и препоръки за поведението на човека и населението при екстремални ситуации, които формулира професор Георги Йолов в Националната програма за защита при бедствия 2014-2018 г.

Тези изводи и препоръки да се включат и в организираната от Дружеството на психолозите в България първа по рода си у нас „Клиника за самоанализ, рехабилитация и усъвършенстване на уменията за психологическа помощ“.

3. Учебните програми за подготовката на психолози в българските университети и обучението на офицери във висшите военни училища да се обогатят и актуализират с включването на трудовете на професор Георги Йолов, както и чрез организирането на специализирани учебни модули.

ЛИТЕРАТУРА

- Земетресението и амплитудите на *психиката* (1977). Под ред. Георги Йолов. Издателство „Партиздат“. София, стр. 183.
- Йолов, Г. (1957). Да възпитаваме смели и жертвоготовни воители. Военно издателство. София, стр. 100.
- Йолов, Г. (1960). Психиката на офицера. Очерци за офицера като личност. Военно издателство. София, стр. 232.
- Йолов, Г. (1964). Психични промени у младия войник. Военно издателство. София, стр. 107.
- Йолов, Г. (1966). Съвременната война и психиката на война. Военно издателство. София, стр. 96.
- Йолов, Г. (1968). Психология на дисциплинарното нарушение. Военно издателство. София, стр. 163.
- Йолов, Г. (1969). Самообладанието на командира в боя. Военно-психологически анализ. Военно издателство. София, стр. 71.
- Йолов, Г. (1973). Критичните ситуации и масовата психика. Монография. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 232.
- Йолов, Г. (1975). Личността в критични ситуации. Издателство „Партиздат“. София, стр. 229.
- Йолов, Г. (1979). Гражданският и професионалният дълг на учителя. Сборник статити. Съставил Георги Йолов. София.
- Йолов, Г. (1981). Опасност и психична промяна. Монография. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 216.
- Йолов, Г. (1982). От върха на годините: Приемственост и сътрудничество между поколенията. Рецензенти доц. Илия Наумов, н.с. Кирил Керкиков. Издателство „Партиздат“. София, с. 204.
- Йолов, Г. (1983). Необичайни ситуации и ситуативните особености на психиката. София, стр. 272.
- Йолов, Г. (1984). Стресс и психологическая устойчивость. Военные знания No 6, стр. 11.
- Йолов, Г., Д. Градев. (1986). Общуването: Сътрудничество, дистанция, конфликтност. Военно издателство. София, стр. 160.
- Йолов, Г. (1989). Бедствия и масова психика. Рецензенти професор Радослав Янчев и доцент Максим Лазаров. Военно издателство. София, стр. 195.
- Йолов, Г. (1987). Относно психоефекта на ядрените аварии.
- Йолов, Г., Х. Йолова (1989). Диалогично общуване с аудиторията. Дружество за разпространение на научни знания „Георги Кирков“. София, стр. 32.
- Поведение и реализация на младия човек (1980). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. София, стр. 272.
- Психологията в помощ на командира (1961). Сборник (ново явление в българската литература). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. Военно издателство. София, стр. 192.

- Психологически и социологически проблеми на моряшката професия (1992). Общество, семейство, личност, взаимоотношения. Научен доклад за резултатите и изводите от изследване съгласно Граждански договор от 05.05.1989 г. Ръководител на научен колектив Георги Йолов. Издава Параходство „Български морски флот“. Варна, стр. 238.
- Решение от заседание на АС на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ от 15.11. 2010 г. (Протокол № 10) и Решение на АС от 18.10.2010 г. (Протокол No 9) за присъждане почетното звание “Почетен професор на Философския факултет“ посмъртно на проф. Георги Йолов Тодоров (1927–1998 г.), доктор на философските науки, за заслуги в изграждането и развитието на специалност „Психология“ във Великотърновския университет:
- Русаев, Э.С. (2003). Психология человека в чрезвычайных ситуациях. Учебное пособие. Рецензенты Э. Р. Исаков, В. В. Климец. Издатель „УВШ МВД РФ“. Уфа, стр. 183.
- Социална психология (1987). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. Издателство „Партиздат“. София, стр. 272.
- Типологията на аудиторията на масовата лекционна пропаганда (1986). (Социално изследване). Отг. ред. и съст. Г. Йолов. София. Третата възраст. (1982). Самочувствие, активност, жизнена позиция. Монография. Под общата редакция на проф. Георги Йолов. Рецензент Илия Наумов Илиев. Издателство „Наука и изкуство“. София, стр. 263.

Интернет източници

- Crisis Management Consulting.
<http://www.crisismanagementconsulting.com>
- Global Estimates 2014. People displaced by disasters. Internal Displacement Monitoring Centre. Norwegian Refugee Council. September 2014.
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/201409-global-estimates.pdf>
- Lexicon Communications Corp. Strategic Public Relations ~ Crisis Management ~ Crisis Communications.
<http://www.crisismanagement.com/>
- Some 22 million displaced by natural disasters in 2013, UN-backed report reveals. 17 September 2014.
<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=48739#.VKlx18mo1DB>

PROFESSOR GEORGI YOLOV TODOROV – A HERALD OF NEW IDEAS IN EXTREME BEHAVIOR AND MILITARY PSYCHOLOGY, A STANDARD FOR SCIENTIFIC ETHICS AND SPIRITUAL PURITY, FELLOW COLLABORATION AND SUPPORT OF YOUNG RESEARCHES

Iliya Peev, Peter Peev

Abstract. *The scientific contributions of Professor Georgi Yolov to the extreme behavior and military psychology and their contemporary importance and application on national and international level are being systematized.*

Bright characteristics of his personality are being revealed: spiritual purity and soaring morality, fellow collaboration, support of young researchers, stimulation of innovations in science.

Keywords: Professor Georgi Yolov, extreme behavior, crisis, personality, military psychology, collaboration, support, innovations

Капитан I ранг о.р. професор д.пс.н. инж. Илия Пеев

Captain Naval Reserve Officer Professor Dr of Psychological sciences engineer Iliya Peev

Д-р Петър Пеев, Лондон

Dr Peter Peev, London